

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۰۴

آصف بهاند

«ما خو وي چي خرابات به هديره شي»

ز مور د ټولني او خلکو د وروسته پاتېوالي او ناپوهی په وجه او د ځينو پلورول شوو افرادو د خیانت په وجه، ز مور وطن او خلکو باندې بیا یو ډېر بد حالت را روان دی، بیا ز مور خلک له یو شمېر راتپل کېدوونکو نا خوالو سره مخ کېدونکي دي. که د ځينو سیاسي مشرانو نقشي او مشورې کاري واقع نه شي، بیا به پر خلکو او وطن باندې د وینو او خړو اوبو داسي سيل راشي چي هر څه به له یوې مخي را وران کړي؛ نه به گل پرېږدي، نه باغوان او نه به بلبل پرېږدي او نه هم گلستان، ټوله مادي او معنوي شتمني به لوټ او ايرې کړي.

د نامحسوسو شیبو انځورونکی فیلسوف شاعر بهالدين مجروح، ز مور په وطن کې د انقلاباتو له پیل نه مخکې په هنرمندانه او فلسفي ژبه په «ځانځاني بنامار» کې وړاندوینه کړې وه چې کېدای شي د ځينو انسانانو ایگوایزم او ناروا غوښتنې، دا وطن لومړی په کنډواله بدل کړي او بیا ځان د هغه وطن واکدار او امیر وگڼي، همداسي وشول. د نویمي میلادي لسيزې په پیل کې همدا طوفان ز مور په وطن کې پیل شو او د وینو سیلاو جاري کړای شو.

یو وار د ټوپک د شپېلې په سر کېدو سره، ز مور پر ټولنه باندې یو بنامار او یو ایگوخان حاکم شو، لومړی یې ټول بنار او ټول هېواد په کنډواله بدل کړ او بیا یې ځان د دی کنډوالي امیر او سردار وباله، خلک په وینو کې ډوب و او ده به په کرس، کرس خندل او ویل به یې چې زه د دې امارت امیر او سردار یم.

بیا د د اویایمی هجري لسيزې په منځ کې ز مور د زمانو شاعر سلیمان لایق بله وړاند وینه کړې وه چې که حالات همداسي روان وي، نو خرابات په هديره بدلېږي او د میکدي ساقي، له ملا سره لاس یو کوي او د مینې کعبه به په وینو سره شي.

په دې ورځو کې ز مور د وطن حالات د حال په ژبه وايي چې بیا د تورو تیارو د کوم پهلوان د ککړې په گومبزه کې د ایگوایزم پیغې انگازې کوي او غواړي چې لومړی دا ټولنه په کنډواله بدله کړي او بیا خپله لکه کونگ د یوه لوږلي دیوال پر پاتې شوي برخه کیني او ځانته امیر ووايي. ویر دا دی چې ز مور خلک په دې هم نه پوهېږي چې له کومې سورې چې چېل شوي دي، باید هغې سورې ته لاس ورنوړي، خو لیدل کېږي چې کېدای شي دوی بیا پر هغه چا باور وکړي چې پخوا یې هم چېلې وو. کوم فکر چې دوی ته د زهر وگوت و، بیا دې هغه پر سر نه اړوي؛ خو...

دا وړاند وینه د زمانو شاعر لایق کړې وه، یو ځل مخکې ریښتیا شوه او په زرگونو خلک په کې دل شول او دا دی بیا هغه پېښې د تکرار په درشل کې دي، خو ز مور خلک...

لایق د دې وړاندوینه هم کړېده چې حالات به په دې ډول خراب او منفي پاتې نه شي، ز مور وطن او خلک به تر ابدې په ناروا اور کې نه سوځي، دا اور به د هغه چا لمن او چمن هم سوځوي، چې دا اور یې پر افغانانو او افغانستان باندې بل کړی دی.

دا هم د هغه شعر متن دی چې لایق خپله وړاندوینه په کې کړې وه:

"هديره شوی خرابات"

ما خو وي چي خرابات به هديره شي
او ساقي به له ملا سره ديره شي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

هسي کفر چا ليدلی و عالمه
چي د عشق کعبه په وینو تکه سره شي
چا ليدلی وو د ناز تازه گلونه
چي غری يي د باغوان په لاس اړه شي
چا اټکل کر چي زموږ د امن کور به
په بي رحمو قاتلانو اجاره شي
چا ويل چي د "اشيا غمی" کابل به
د دېمن د کساتونو تاثره شي
هر مامون به د امان له کرښي ووزي
پر وطن به د جگړې وبا خوره شي
زور انگریز به بيا را پاڅي انتقام ته
زموږ پر ضد به له پنجاب سره پره شي
چا ويل چي بيا به نوی منصور پاڅي
د وطن د عشق په تور به غرغره شي
چا ويل د پنجابي د کسات هوډ به
د نجیب په قرباني باندي پوره شي
د هغه نارو به غبرگه شي له داره
ټول ځنگل به د اورونو شراره شي
لا خو لوبه د زمان پرغولي خټلي
څو، څو ځله به بدله ننداره شي
لږ دمه شه د تاريخ سندرې واوره
د جلا د سر به پخپل تبر پاره شي
که لاهور د کابل سولو ته اړم وي
ټول پنجاب به په اورونو کې ايره شي
اسامه که له تروره لاس وانخلي
د زمزم څا به د وینو فواره شي
هيڅ تيری به پاتي نشي بي ځوابه
که پردي په موږه زر واري ديره شي
وا به نه وري د انصاف تله له عدله
که جمله عالم د عفوي نغاړه شي
باید ټول دېمنان وپيږي په زغرده
د افغان توره چي لوڅه شي تيره شي
هر افغان په دي خبره باوري دی
د لایق دا وړاندوينه به کره شي

سلیمان لایق

۱۳۷۶ - کابل

د پانو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ